

Utrikesdepartementet
Enheten för migration och asylpolitik
103 39 Stockholm

Stockholm 2005-05-16

Remiss över betänkandet Tidsbegränsat uppehållstillstånd vid oklar identitet och resväg
(SOU 2004:132)

Undertecknande organisationer avstyrker förslaget

Uppdraget

Vi vet inte hur många gånger vi vid remiss över utredningar på utlänningsrättens område påtalat avsaknaden av utredning och analys av faktiskt rådande förhållanden. Denna utredning saknar helt analys av orsakerna till att asylsökande i ökande utsträckning uppger sig sakna alla former av identitetshandlingar.

Vid en jämförelse med den medicinska världen skulle man kunna säga att vi nu ser en läkares ordination utan någon som helst bedömning av vad som orsakar det symptom som den sjuke vill få botad.

För oss förefaller det faktum att Sverige 1997 började tillämpa Dublinkonventionen som en avgörande faktor för att de sökande i ökande utsträckning ej visar identitets – och resehandlingar.

När det sedan visar sig att Sverige är ett av de länder som mest strikt tillämpar konventionen (och nu förordningen) och endast i extrema undantagsfall lägger humanitära hänsyn till grund för att, trots allt, ta upp ett ärende till materiell prövning så minskar intresset ytterligare för att visa upp identitets - och resehandlingar.

Utifrån vårt perspektiv borde sålunda utredningens förslag ha inriktat sig på att motivera just nämnda grupp, vars ansökningar borde prövas i annat "Dublinland", att visa upp sina rese- och identitetshandlingar. I sammanhanget borde en analys ha gjorts, utifrån Dublinkonventionens kvalifikationsregler, av konsekvensen av att dessa sökanden beviljas en 2-årigt tidsbegränsat uppehållstillstånd i Sverige. Går det över huvud taget att, efter att Sverige beviljat ett uppehållstillstånd, få ett annat "Dublinland" att ta den sökande åter?

Mot bakgrund av vad ovan anförts anser vi inte att utredningen fullgjort sitt uppdrag i det att den inte presenterat en analys av orsaken till att de asylsökande i minskande utsträckning visar upp identitets - och resehandlingar.

Vår bedömning är att utredningens förslag, utan en dylik analys, saknar grund och verklighetsförankring.

Målet

Vi tror oss kunna sammanfatta direktivets mål som en önskan att i ökad utsträckning kunna identifiera de sökande och därigenom minska resursbehovet vid handläggningen samt öka kvalitén på prövningen av dem vars ansökningar Sverige har ansvar för att pröva.

Vi undertecknande organisationer delar uppfattningen att det faktum att färre och färre asylsökande identifierar sig leder till ett ökat resursbehov vid handläggningen och därigenom, vid en viss given resurstilldelning, en minskande rättsäkerhet. Mot bakgrund av att vi anser att resurser behöver frigöras för att öka kvalitén vid asylprövningen, speciellt i första instans, är det nödvändigt att vidta alla möjliga åtgärder för att öka motivet för de sökande att identifiera sig.

Mot bakgrund av vår analys kan vi inte se att vårt och den svenska statens mål – att i ökad utsträckning identifiera de sökande – kommer att uppnås utan en harmonisering av prövningsförfarandet och mottagningsvillkoren i Europa.

Vi tror därtill att förslaget leder till betydligt ökade behov av resurser i det att de sökande, vid varje givet tillfälle efter att ett tidsbegränsat uppehållstillstånd meddelats, skall kunna få till stånd en bedömning av om ett nytt underlag leder till slutsatsen att de bevisat sin identitet. Vidare måste därtill, efter att ett tidsbegränsat tillstånd löpt ut, ärendet prövas på nytt.

De sökanden ges genom förslaget inget motiv för att visa upp sina eventuella identitets - och resehandlingar då de medvetet vill få sin asylansökan prövad just i Sverige.

Mot bakgrund av den anknytning till landet som de sökande erhåller genom en, i vart fall, tvåårig vistelse här torde ett utvisningsbeslut kunna fattas endast i ett fåtal ärenden och i vart fall fordra en långdragen och kostsam process.

Vi kan därför inte se att förslaget leder till det önskade resultatet.

Sociala konsekvenser

Vår bedömning är att de begränsningar som föreslås avseende det ekonomiska stöd och den sjukvård de berörda är tänkta att få samt att de ej skall få arbeta under sin vistelse i Sverige kommer att leda till ökade sociala problem. Vidare torde gruppen potentiella svartarbetare öka drastiskt.

Sakgranskning

Kriteriet för när ett tidsbegränsat uppehållstillstånd skall ges – inte medverkat – är så luddigt och ger sådant utrymme för olika bedömningar av olika tjänstemän att frågan om permanent eller tidsbegränsat uppehållstillstånd måste uppfattas som ett lotteri. En precisering måste ske av kriteriet i lagtexten, det räcker inte med att praxis, i ett senare skede, kan komma att tydliggöra begreppets betydelse.

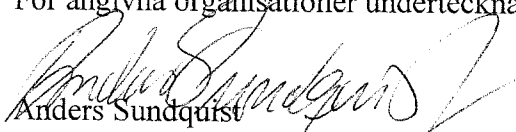
På liknande sätt måste bedömas frågan om de sökande, efter två års tidsbegränsat uppehållstillstånd, skall ges ytterligare ett tidsbegränsat tillstånd eller ej. Att hävda att **synnerliga skäl** föreligger för det fall den sökande ”i viss mån medverkat till klarläggandet av sin identitet och resväg och beträffande vilken det bedöms finnas goda utsikter att deras medverkan skall leda till att permanent uppehållstillstånd beviljas framöver” måste uppfattas som ett missbruk av begreppet.

Caritas-Sverige

Sveriges Kristna Råd

Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar

För angivna organisationer undertecknar dag som ovan

Anders Sundquist